

Yakup Kadri – (Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 'Anamın Kitabı' Romanından) - Hüzünlü

Karakter Kendi yaşam öyküsünü romalaştıran Yakup; temelde zeki bir çocuktur. Olayları yaşı icabı tam olarak kafasında netleştirememesi de, bilinçaltına hayatının sonunda kadar tezahür edecek mesajlar bırakır. Uslu bir kişilik ile tanımlansa da, büyüyen yaşı ile beraber cüretkar ve kavgacı özellikler de gösterir. İnatçılık ettiği ve öfkeli davrandığı zamanlar mevcuttur fakat, bunlar değişken tabiatının sonucudur. Aşağılık kompleksi ile sonuçlandırılabilir halleri de vardır. Bu, hüzünlü zamanlarında daha çok meydana çıkar. Ancak, vicdanlı olmasıyla kendini sevdirir.

Aktiviteler Yakup kız kardeşi ile birlikte oyun oynamaktan, vakit geçirmekten hoşlanır. Mısırdıyken Nil Nehri kıyısındaki gezintiler, O'nun için eşsizdir. Manisa'da kendini yeni arkadaş ortamına kabul ettirdiğinde ise, “aşık” isimli oyun oynamayı sever. Kiraz yaylalarında gezmekten, bir dönem merak sardığı “mevlevilik” aktivitelerinden keyif alır.

ÖRNEK ANILAR

Zeki Yakup Kadri, kişilerin karakterlerindeki değişimin özellikle sosyal ortamlarda meydana çıkacağını, çocuk yaşlarında anlamış, zeki bir çocuktur. Özellikle; babası Abdülkadir Bey, ev ve dışarı arasında radikal bir tezatlık gösteren karakterdir. “ben yine de onu beğenmezdim ve onun oğlu olmaktan hiçbir iftihar duymazdım. Zira, yaşımın bütün küçüklüğüne rağmen dışardaki Kadri Bey evdeki Kadri Bey'den ne kadar başka bir insan olduğunu sezmekte asla güçlük çekmiyordum.”

Uslu/Çekingen Yakup, uslu ve çekingen yapısı ile bilinen bir karakterdi. İlk Manisa'ya gittiğinde de mahalle hayatına alışmamış, yapısı ile akranlarından farklılaşmıştı. “Uslu ve çekingen huyum ne kendimi, ne nafakamı herhangi bir sert hareketle savunmağa asla müsait değildi. Gerek mektepte, gerek bizim sokakta her gün birçok sahnelerine şahit olduğum mahalle çocuğu kavgalarının uzaktan seyri bile bana eza verirdi. Gözüm yılıp korktuğumdan mı? Zannetmiyorum. Ben yalnız uslu ve çekingen değil aynı zamanda son derece utangaçtım da.Söğüşüp döğüşmek bana, her şeyden evvel, pek ayıp bir hareket gibi geliyordu ve bu ayıbı işleyenlerle birlik olmayı bir türlü kibrime yediremiyordum.”

Hüzünlü Zaman zaman Yakup, belirsiz bir hüzünlü hava içine girer, hatta bu durum kendisinde fiziksel reaksiyon olarak belirirdi. “Mevsim kış olduğundan- zira, oturduğum minderin biraz ötesinde içerisi kıpkırmızı olmuş ateşle dolu bir mangal durduğunu hatırlıyorum- ortalık erkenden kararmağa başlamış ve benim içime de, arasına bir sıtma nöbeti gibi tutulup durduğum, derin hüzünlerden biri çıkmıştı.”

İnatçı/Gururlu Zor bir zaman yaşadığında Yakup; inatçı ve gururlu yapısını meydana çıkarırdı. “Çocukluğumda, merhametten veya hasretten gözyaşı döktüğüm çok olmuştur ama, ne mektepte, ne evde dayaktan ağladığımı kimse görmemiştir.Onun içindir ki, babamın tokatlarını yedikçe büsbütün sertleşir, işi adeta inada bindirir, artık 'kul' bile demez olurum.”

Vicdanlı Mısır'dan zorunlu göç,ardından babasının değişimi, Yakup'un hayatında ve karakterinde değişimlere neden olmuştu. Ne kadar aşırıya kaçmamaya çalışsa da, annesinin bu duruma üzülmesinden, vicdanen rahatsızlık duyardı. “Zavallı anneciğim, babamın hastalıklarıyla uğraşmaktan başını kaşıyacak, etrafına bakacak vakit bulamadığı sıralarda bile kaç kare bu hallerimi görüp – sanki ben de tehlikeli bir hastalığa tutulmuşum gibi- telaş ve endişeye düşmemiş miydi? Hatta bir defasında onu böyle üzmekten derin bir vicdan azabı duyarak ve kendi kendimden iğrenerek ölümü göze alan ben değil miyim?”

Aşağılık Kompleksli Kendinde beğenmediği huylarını zaman sonra gözlemlediğinde, Yakup'ta aşağılık kompleksi meydana gelirdi. “Evet, bunların hepsi babamın sağlığında başlayan şeylerdi.Ben, o vakitten beri kendimi bu ananın oğlu ve bu evin çocuğu olmağa layık bulmamaktaydım. Her mektep dönüşünde evimizin kapısından içeriye bir sığıntı gibi giriyor; hele anneme görünmekten, adeta çekiniyordum.”

Öfkeli Sinirlendiği vakitler Yakup'un öfke kontrolünü yapamadığı olurdu. Özellikle bir davranışına sinirlendiğinde kalfasına fiziksel şiddet uygulamıştı. “öylesine kendimden geçmişim ki, boyuma bosuma bakmadan koca delikanlının dizlerini tekmelemeye, göğsünü karnını yumruklamaya başlamıştım. Hem vuruyor, hem de suratına birbirinden ağır, birbirinden katmerli küfürler savuruyordum.”

Cüretkar çocukluğundan itibaren, uslu, çekingen sıfatları ile bilinen Yakup, bir süre sonra, değişmiş, hiçbir şeyden korkmayan, cüretkar bir karakter haline gelmişti. “bu olgunluk imtihanından sonra bana öyle bir güven öyle bir cür'et gelmeye başlamıştı ki, gözüm artık hiçbir şeyden, hiç kimseden yılmaz olmuştu.”